

O ŠKOLI „BRANKO RADIČEVIĆ“ VELIKO SREDIŠTE

Veliko Središte je mesto u podnožju vršačkih planina, udaljeno od Vršca 12 km, sa kojim je spojeno dobrim asfaltnim putem, od rumunske granice udaljeno oko 4 km. Selo ima oko 1100 stanovnika. U selu već više vekova zajedno žive pripadnici različitih naroda, među kojima su najbrojniji: Srbi, Mađari, Rumuni, Česi..... Tri sagrađene i dobro očuvane crkve srpsko-parvoslavna, rimokatolička i češko-reformatorska dokaz su trajanja i življenja ovih naroda u selu.

Prema podacima iz „Letopisa škole“, tridesetih godina 19. veka tri pomenute crkvene opštine podigle su tri odvojene crkvene škole. Nešto kasnije, ove škole postaju opštinske, da bi krajem 19. i početkom 20. veka prerasle u državne škole i dobile naziv Državna narodna škola. Nastava se obavljala na tri nastavna jezika srpskom, mađarskom i češkom. Od 1918 - 1941. godine radile su četvororazredne, a zatim i šestorazredne osnovne škole na srpskom i češkom jeziku, dok nastave na mađarskom nije bilo. Od 1941 -1959. nastavila je sa radom jedna četvororazredna škola na tri jezika.

Od početka svog rada, pa sve do 1952. godine, škola nije imala jedinstvenu zgradu, već su korišćene tri različite zgrade, vlasništvo crkvenih opština.

1952. godine škola se useljava u dvorac veleposednika Goluba Lazarevića ,okruženog divnim parkom, koji je sagrađen četrdesetih godina 19. veka. Na početku školske 1959/1960. došlo je do prerastanja četvororazredne škole u osmogodišnju školu sa imenom našeg velikog pesnika Branka Radičevića. Školske 1962/63. iz ove škole izašla je prva generacija učenika sa završenom osmogodišnjom školom.

S obzirom da zgrada nije predviđena za školu,vršena je postepena i višegodišnja adaptacija pri čemu se moralo voditi računa da se spoljni izgled zgrade na promeni zbog toga što je pod zaštitom države kao spomenik kulture.

Adaptacijom enterijera dobijene su četiri učionice za razrednu nastavu kao i četiri učionice za predmetnu nastavu, velika prostorija sa binom za održavanje kulturno-zabavnih manifestacija, odgovarajuće kancelarije za direktora i kancelarija za stručnog saradnika, biblioteka, zbornica, kuhinja, kotlarnica sa skladištem za drva.

U školskom dvorištu, tj. parku, veličine 2 ha, nalazi se zgrada vrtića izgrađena 1979. godine, u kojoj rade mlađa vaspitna grupa i pripravna predškolska grupa, nova fiskulturna sala, izgrađena 2015. godine, i tereni za odbojku, košarku, mali fudbal i rukomet.

Škola ima 101 učenika od od prvog do osmog razreda, kao i dva izdvojena odeljenja u Malom Žamu i Malom Središtu. U Malom Žamu radi jedno kombinovano odeljenje na srpskom jeziku sa ukupno pet učenika i četiri predškolca. Odeljenje u Malom Središtu ne radi, ali se iskreno nadamo da će opet proraditi i da će i u tom selu biti dece školskog uzrasta. Vrtić ove školske godine pohađa 25 dece podeljene u dve vaspitne grupe.